

25-03-069

Nr 7 1986
Lösnummerpris 15:-

EXODUS

Premiärministerns son
var med och
**Stoppade
apartheid**
i södra Afrika



FOTO ELLBERGS



**FÖRST I
VÄRLDEN!**
Norrtäljebo frisk från
obotlig
sjukdom

**Sluta vittna
annars får du
Sparken**



FOTO MAJ-CHRISTINE ÖGREN

Vila för ansträngda troshjältar

Dagens Nyheter i **hetsjakt** mot kristna

I

Ian Smith, Rhodesias premiärminister, hade två problem. Det växande motståndet mot apartheidpolitiken, med inbördeskriget som följd, samt sin son Alec. Inte nog med att grabben gjorde uppror mot allt och alla, blev hippie, knarkade och smuglade hasch. Han gick med och organiserade de grupper på den svänsterkanten som gick till angrepp mot den vita regimen och dess segregeringspolitik. Situationen var kaotisk i Rhodesia. På många sätt identisk med dagens läge i Sydafrika. Undantagslagar, tortyr, mord, presscensur, förbjudna svarta

Alec var 12 år då pappan blev premiärminister. Hans liv förstördes tyckte han. Från att ha varit Alec blev han plötsligt Ian Smiths son. En del kompisar ville inte längre umgås, pga föräldrarnas motvilja mot hans pappas politik. Andra ville gärna vara vänner. Men inte för hans egen skull utan för att skaffa sig eventuella fördelar.

— Jag hade inget eget namn längre. Jag var ingen egen person. Det var som om de hade velat stryka ett streck över mig på något sätt.

Elvis Presley

Det var vid det laget som jag började dricka för att bli full. Inte därför att jag depade utan mer för att jäklas. Det var kul att göra allt som

var förbjudet. Idealet för vår skola var Eton eller Harrow i England. Alla skulle uppträda i grå flanellbyxor. Föräldrarna var rika, de flesta farmare, och var man bra på rugby så upphöjdes man närmast till halvgud. Mina kompisar däremot var inte precis några rugbyspelare och vår halvgud hette Elvis Presley.

Vinet exploderade

Vi gjorde vårt vin själva, under golvet till sovsalen. Råmaterialet var allt vi kunde komma över — mullbär, apelsiner, vad som helst. Tråkigt nog exploderade det hela en vacker dag. När vi kom tillbaka från en lektion stank hela sovsalen som ett bryggeri, och husmor hade ännu inte hämtat sig från chocken. Hon trod-

befrielseörelser, kamp mellan svarta fraktioner etc. Men i allt detta som pågick i det som numera heter Zimbabwe började Gud verka på ett fantastiskt sätt. Medan löpsedelsrubrikerna här hemma i Sverige och övriga västvärlden rapporterade om händelser som Viscountmassakern, personer som Nkomo, Mugabe och Muzorewa utspelades en hel rad händelser som kom att påverka utgången i en riktning som ingen egentligen vågade eller hade orsak att hoppas på. Som så ofta började det med något Gud gjorde i en liten människas liv. I det här fallet råkade det vara sonen till premiärministern.

de hon varit med om en jordbävning.

Vi drack allt inom räckhåll. En i gänget, en riktig galning som hette Johnny, brukade norpa preludintabletter i ett apotek nära skolan. Det var en mycket populär drog, för man kunde stoppa i sig fem, sex tabletter på fredag-kvällen och vara hög på det hela.

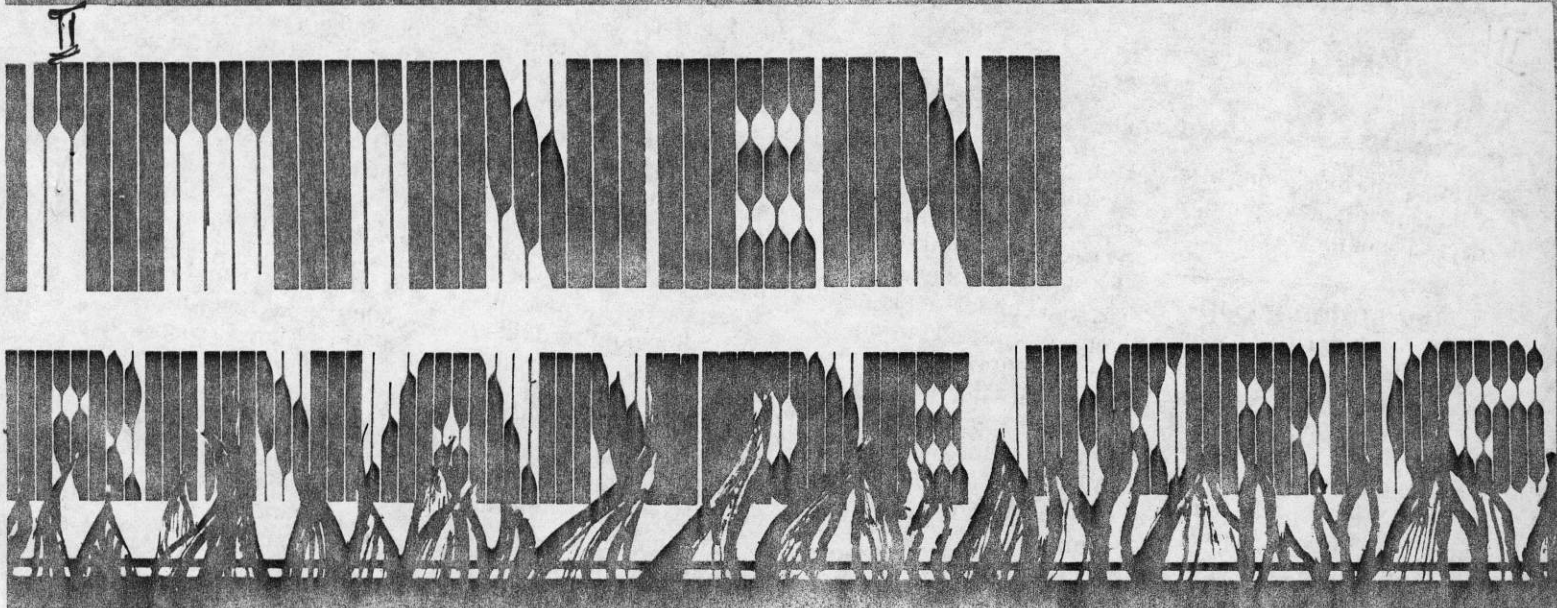
Jag njöt verkligen av att bli på lyran, för man började se saker och ting på ett annat sätt då. Man blev glad. Inte för att jag var särskilt olycklig när jag var nykter — livet var ju på det hela taget ganska trevligt. Men när man blev full kändes det ännu bättre.

Hippies

För Alec blev hela skoltiden en enda lång orgie i allt det som hörde till 60-talets ung-

domsrevolt. Sprit, knark, sex, mystik och österländsk religion, marxism — inget tycktes vara främmande för den långhårige hippien Alec och hans vänner. Huvudsaken var att det blev ett dråpslag mot det etablerade — mot status quo. Skolan och så småningom universitetsstudierna klarades av med hjälp av fusk. Ända fram tills att han gick så långt att det inte ens spelade någon roll att hålla skenet upp längre.

— Jag körde också i sluttentamen det året. Jag hade seglat in i salen i mina smutsigaste jeans, en sönderripen T-shirt med en röd näve — SDS symbol — sprayad med rött fram till och det stank av marijuana om mig. Jag kom tio minuter försent till tentamen. Det gällde en fråga i latinprovet, och jag besvarade den på ett sätt,



som jag då tyckte var oerhört lustigt. Utan att riktigt kunna fokusera skrivarket plitade jag ner följande: "Justinianus arbeten har översatts av långt mera framstående språkforskare än jag någonsin kommer att bli. Jag tillåter mig därför hänvisa Er till dem för mitt

till Alec trots att han egentligen skulle slippa värnplikt i fem år på grund av sina universitetsstudier. Alec blev rasande och försökte på alla sätt att slingra sig ur greppet, utan att lyckas. Därmed inleddes ett nio månader långt helvete som inte tog slut förrän han

som satt tillsammans och blev alltmer höga. Plötsligt upptäckte jag att vi talat med varandra i närmare en halvtimme utan att någon av oss sagt ett enda ord. Vi blev alla medvetna om att vi hörde varandras tankar. Det var en chock för det betydde att man inte längre kunde ha några hemligheter för varandra. Jag minns hur jag försökte hålla mina tankar under kontroll. Det

av dem, började bubbla upp till ytan. Ängest och skuld-känslor som jag stoppat undan för länge sedan tog form, inte bara för mig, utan blev synliga för alla de andra. Så kände jag det i alla fall. Det var en fruktansvärd och skrämmande upplevelse.

— Senare försökte jag ta reda på de kemiska processer som ledde till ett sådant tillstånd. Jag fick klart för



FOTO ELLBERGS

"Inbördeskriget "utan hopp" kallades den brinnande konflikten i Rhodesia. Inte ens rödakorsarbetare respekterades.



svar." Och efter en sista krumelur i manuskriptet reste jag mig och gick. För att aldrig återvända som det visade sig senare.

Ett helvete

För Ian Smith hade sonens liv blivit till en offentlig skandal i massmedia. Han förmådde myndigheterna att skicka en inkallelseorder

muckade. Då blev han fri att kasta sig in i nästa helvete. Alec själv kallar det för sin flykt in i knarket. De ständiga experimenten med yoga, meditation och LSD i en enda osalig blandning ledde ibland till kusliga upplevelser.

Tankeöverföring

— Vi var fyra fem stycken

kändes som om alla andra kunde se rakt igenom mig och jag var inte beredd att avslöja vad som fanns därinne. Och det blev värre. Känslorna som jag i normalt tillstånd hade begravt i mitt undermedvetna, därför att jag inte själv klarade

mig att den mänskliga hjärnan är kapabel till alla möjliga förnimmelser. Men våra sinnen har lärt sig att blockera en del av dessa för att vi inte skall överväldigas av dem. LSD påverkar oss



ELDSVITNEN MITT UNDER BRINANDE KRIG

så att denna blockering hävs vilket medför att vi bombaderas av dem.

Revolutionär pop-Jesus

Trots att en del av Alects vänner blev vansinniga fortsatte han på samma väg. Han satt fast. Pengarna till missbruket kom från langning och smuggling vilket ledde till att han en dag åkte fast ordentligt. En villkorlig dom, hjälp av goda vänner

Här var han inte de högkyrkliga anglikanernas Jesus — bemanlad, omgiven av rökelse och oätkomlig. Tvärtom. Det här var en Jesus som kunde förstås genom popmusik. Han var dels revolutionär, dels mystiker. Här fanns alla möjliga sidor av hans personlighet som jag kunde relatera till. Det var nästan som om vi hade någonting gemensamt.

För första gången förstod jag att Kristus inte stod för

verklig för mig och jag hade givit mitt liv till Jesus Kristus. Men fränsett det så fortsatte jag att leva mitt liv precis som jag alltid hade gjort. Det var fortfarande mycket som skulle klarna för mig.

Och ändå var det inte på samma sätt. Något definitivt hade hänt. Jag visste ut ex utan minsta tvivel att jag var en ny människa. Utåt sett var det mesta som förr. Men inombords kändes det helt annorlunda. Det var som om tusentals knutar i magen plötsligt löstes upp. Och jag kände mig fri, verkligt fri, från hat. Jag fick ett helt nytt förhållande till familjen. Det läktes och byggdes upp på nytt.

stalling — som han själv tidigare accepterat. Långsamt och mödosamt började hans egen okänslighet gå upp för honom, hur hans eget själviska sätt att leva hade bidragit till de bittra raskonflikter, som ledde till det fruktansvärda inbördeskriget. Vid tiden för hans omvändelse hade konflikten mellan de svarta nationalisterna och hans pappas regering skärpts. Många svarta och vita afrikaner, som i årtal levit fredligt sida vid sida, började se på varandra med en fruktan och misstänksamhet, som inte funnits där tidigare. För de svarta blev alla vita rasister, bigotta och korrupta. De vita å sin sida misstänkte varje svart för att vara en potentiell kommunist i bästa fall och regelrätt partimedlem i värsta.

Rhodesias öde

En "låt-gå" kristendom var omöjlig för Alec. Han sökte under stor vanda efter en lösning. Det måste finnas ett sätt att tillämpa äkta kristendom i den rådande situationen. En grupp kristna som var beredda att vara Guds redskap bland de politiska ledarna kunde vara en väg. Medan han brottades med de frågorna lärde han känna en grupp människor, kristna, från alla olika samhällsgrupper och samfund. Det fanns både svarta och vita, män och kvinnor, arbetare, studenter och tjänstemän. En sak band dem samman. En kallelse till att förändra samhället inifrån genom den helige Andes kraft. För att Rhodesias öde skulle förändras till det bättre var det nödvändigt att tillgripa mer än politiska åtgärder. En varaktig fred kunde endast nås genom att förhållandena mellan svarta och vita, liksom mellan de olika stammarna, kunde helas på något sätt. Gruppen skulle under Guds ledning kunna bli ett instrument i den processen.

Blodigt drama

Huvudpersonerna i det dra



FOTO ELLBERGS

En bilg från dagens Sydafrika. Likheterna med 70-talets Rhodesia är slående. Skall Herren kunna resa ett hoppets banér och ge en fredlig lösning?

och ett arbete blev vändpunkten och inledningen till en ny epok som öppnade för Alects räddning.

Två olika grupper av kvinnor i två olika världsdelar läste om skandalerna med Ian Smiths son och bestämde sig för att börja be för honom en gång i veckan. Det var vid den tiden Gud började komma in i hans liv.

— Det var alla möjliga trådar som ledde mina tankar in på Jesus Kristus. En var musicalen Jesus Christ Superstar. Jag kommer ihåg hur fascinerad jag blev av den. Där mötte jag Jesus som en levande människa och jag hade aldrig tänkt på honom på det sättet förut.

status quo. Han hade inte anpassat sig efter vad människor "väntade sig" av honom. Han hade varit en rebell som jag, och det var något som jag kunde förstå.

Fri från hat

Sakta men säkert gör Alec den ena upplevelsen efter den andra som för honom allt närmare den punkt där han utan tvekan ger sitt liv åt Gud.

— När det hände så var jag fortfarande en hippie som det hade gått snett för. Helt oväntat hade något hänt mig som jag inte kunde förneka: Gud hade blivit

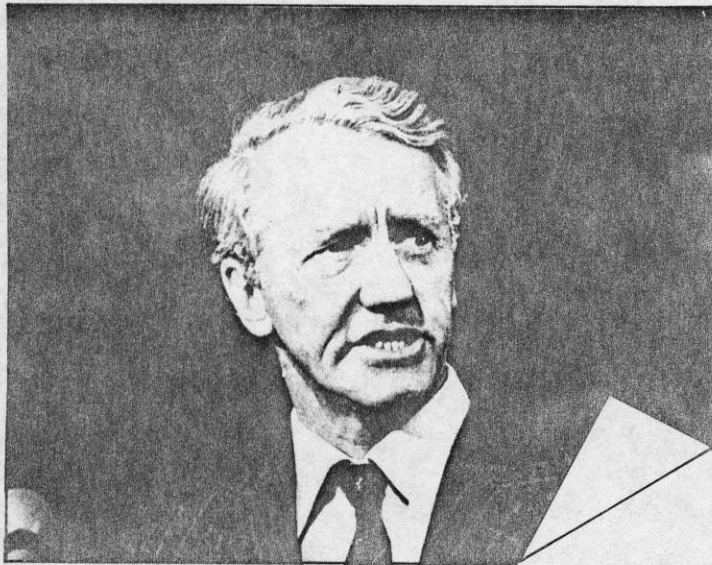
Min inställning till polisen förändrades också på ett dramatiskt sätt. Det är svårt att med förnuftiga ord uttrycka det hat som jag känt mot snutarna.

Socialt uppvaknande

Fjällen föll från Alec Smiths ögon. Han började se vad som verkligen höll på att ske i hans land. För första gången blev han medveten om rasdiskrimineringen, om den dagliga degradering och förödmjukelse som de svarta utsattes för och om många vita människors arroganta och tanklösa in-

ma som utspelades i Rhodesia fram till freden och bildandet av Zimbabwe hette Ian Smith, premiärminister, Robert Mugabe, ZANU-ledare; Nkomo, ZAPU-ledare; biskop Muzorewa; Arthur Kanodereka, ANC-ledare samt Alec Smith, son till premiärministern och ledare i en kristen grupp som arbetade för försoning och fredliga lös-

hang som gerillaläger och Sydafrikas parlament. De blev en symbol för hoppet om slutet på ett segregerat samhälle och början till det nya Zimbabwe. Men det var en hård väg att vandra med många bittra ingredienser i den bägare man tvangs dricka för att få glädjen att uppleva de många undren och etappsegrarna som banade väg till den slut-



ningar. Precis som i dagens Sydafrika var det ett allt blodigare drama där motsättningarna endast tycktes hårdna, hatet växa sig starkare och möjligheter till uppgörelser verkade uteslutna. Men Alec gjorde med Herrens hjälp det omöjliga. Första steget blev anordnandet av en internationell konferens med inbjudna från hela världen. Den gick i försoningens tecken och verkade fram saker i deltagarnas sinnen som kom att bana väg för det som senare följde. För Arthur Kanodereka blev det avgörande för hans omvändelse. För trots att han var pastor för en metodistförsamling så hade han aldrig upplevt sin faders varma och levande gudstro. Hans hjärta var fyllt av hat och bitterhet mot de vita, med all rätta, efter flera arresteringar och tortyr.

Arthur mördad

Arthur och Alec förenades i Kristus och inledde ett samarbete som skulle föra dem in i så vitt skilda samman-

liga triumfen. Alects påtvingade tjänstgöring i den vita armén, den korrumpierade Muzorewas svek då han fick sitta med vid makten och slutligen det makabra och lömska mordet på Arthur.

Hemligt möte

Arthur, som gav allt för folket. Arthur som kommit att bli älskad och respekterad av så många, också av de till synes oförenliga ledarna Ian Smith, Mugabe och Nkomo. Arthur som genom det personliga sammanträffandet med premiärministern, som Alec ordnade i familjen Smiths villa, vann dennes förtroende och bröt ned tillräckligt mycket av behårt motstånd mot svarta för att undret så småningom skulle kunna ske. Alec menade att det sammanträffandet och samtalet pappan hade med ANC-ledaren, och den sympati han fick, hjälpte honom att förstå Robert Mugabe då de möttes i hemlighet efter valet 1980. Det var ett möte som fick djupgående konse-

kvenser för hela landet, eftersom det otvivelaktigt bidrog till att avvärja en militärkupp, som kunde ha störtat landet in i ännu ett långt och blodigt krig. De två kom vid det mötet oväntat att respektera varandra, och det skulle säkert inte ha skett, om inte Ian Smith privat fått lära känna en sån remarkabel man som Arthur.

Freden kom, Zimbabwe föddes, Ian Smiths problem var lösta. Nu var det Mugabes tur att ta vid för att med

Hela världen, inte bara Afrika, saknar en lösning på hur man skall överbygga klyftorna mellan raser, läka hat och fördela tillgångarna rättvist mellan rika och fattiga. Finns det någon annan lösning än Guds visdom och sinnesändring i människor? Marxisterna tror att en ny människotyp blir resultatet, när man först förändrat samhällsstrukturen. De kristna tror, att förändringen först måste ske i människan, och att nya strukturer växer fram genom nya män-

Ian Smith tv lämnade över till Robert Mugabe som på självständighetsdagen manade till sinnesändring och ödmjukhet.



folkets hjälp lösa alla de stora svårigheter man stod inför. Alec Smith skriver i slutraderna på sin bok "Vi är bröder" om landets hopp:

Lösningen

"Zimbabwe har liknats vid ett tåg, som närmar sig en växel. Det kan gå åt ena eller andra hållet beroende på vem som sköter växeln. Nu har människor med det kristna svaret sitt tillfälle.

niskor.

Jag tror att hoppet för Zimbabwe inte bara ligger i ett politiskt system eller i en viss regering. Det ligger i människor, svarta och vita, som kommit igenom krisen och som blivit annorlunda. Premiärminister Mugabe hade rätt, i sitt tal på självständighetsdagen, då han sa att — vi behöver nya sinnen, nya hjärtan och en ny anda, som mejslats fram ur smärta och förödmjukelse, ur ånger och förlåtelse." •



Alec Smith — Guds man i kampen för fred och enhet.